

مفاهیم روانکاوی

ضمیر ناآگاه

فیل مالن

فاطمه باغستانی

مؤسسه انتشارات نگاه

«تأسیس ۱۳۵۲»

سرشناسه	م. فیلی Mollon, ph.
عنوان و نام پدیدآور	ضمیمه نآد / نویسنده فیلی مالن؛ مترجم فاطمه باغستانی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۸۲ ص
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۶-۸۰۹-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	عنوان اصلی: (Unconscious (Ideas in Psychoanalysis)
یادداشت	بالای عنوان: مفاهیم روانکاوی.
موضوع	روانکاوی
موضوع	Psychoanalysis
موضوع	ناخودآگاهی
موضوع	Subconsciousness
شناسه افزوده	باغستانی، فاطمه، ۱۳۵۵، مترجم
رده بندی کنگره	RC۵۰۴
رده بندی دیویی	۶۱۶/۸۹۱۷
شماره کتابشناسی ملی	۶۱۰۸۲۸۳

فیل مالن

مفاهیم روانکاوی

ضمیر ناآگاه

ترجمہ: فاطمہ باغستانی

دبیر مجموعہ: ناتاشا محرم زادہ

ویرایش: دفتر انتشارات نگاہ

صفحہ آرائی: اکرم زنوبی

ماہی جلد: حمیدہ درویش

چاپ اور نشانی: ریور ۱۳ - مارگان: ۵۰۰ نسخہ

پاب: شقایب

شابک: ۳-۸۰-۳۷۶-۶۷۸

حق چاپ محفوظ ہے۔

مؤسسہ انتشارات نگاہ

«تاسیس ۱۳۵۲»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان شہدای ژاندارمری

بین خیابان فخر رازی و خیابان دانشگاه، پلاک ۶۳، طبقہ ۵

تلفن: ۱۲-۶۶۹۷۵۷۱۱، تلفکس: ۶۶۹۷۵۷۰۷

فروشگاہ شماره ۱: خیابان کریمخان، بین ایرانشہرو ماہشہر، پلاک ۱۴۰

تلفن: ۸۸۴۹۰۱۹۵-۸۸۴۹۰۱۳۸

negahpublisher@yahoo.com

www.negahpub.com ● negahpub ● newsnegahpub

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار دبیر جمع
۱۱.....	درآمد: مزاحم وقیح
۱۳.....	آیا ناآگاه مفهومی معتبر است؟
۲۳.....	رؤیاها
۳۵.....	طرز بازنمایی مفاهیم در رؤیا: ادغام و جابه‌جایی
۴۱.....	ناآگاه شناختی: منطق دان دیوانه و قارچ معنا
۴۷.....	طرز فکر ناآگاه در روان‌پریشی‌ها
۵۵.....	بازنمایی‌های ضمیر ناآگاه در زندگی روزمره
۵۹.....	هشدارها و توصیه‌های ناآگاه
۶۱.....	بازنمایی‌های ناآگاه واقعیت‌موحش
۶۹.....	ناآگاه از منظر روانشناسی عصبی
۷۳.....	ناآگاه لایتناهی
۷۷.....	پی‌نوشت‌ها

پیشگفتار دبیر مجموعه

شما یکی از کتب مجموعه «مفاهیم روانکاوی» را در دست دارید که پروژه ترجمه آن در بهار زمستان از همه جهت دشوار سال هزار و سیصد و نود و هشت، نورشانی، در پاسخ به مطالبه بی سابقه جامعه آغاز شد. اگرچه چنین اقبالی به هیچ وجه بی معنا نیست، اما این نیز تجربه بالینی مکرری است که ورود جدی روانکاوی به هر بدنه‌ای یا در مواجهه نخست طوفانی از مقاومت به پا کند یا از آن به توفیق غریب استقبال شود. لیکن روانکاوی طی طریق است و طی طریق زمان می‌برد. مانیز، بنا به طبیعت بحث، سعی کرده‌ایم با طمأنینه گام برداریم.

در وهله نخست یک گام به عقب برداشته‌ایم. بدین معنی که کار را از انگلستان آغاز کرده‌ایم؛ از سرزمینی که فروید، پدر روانکاوی، به زعم برخی فقط در معنای واقعی و به زعم برخی البته در معنای استعاره‌اش هم به خاک سپرده شد! پروژه انتشار نسخه انگلیسی اولین سری از مجموعه حاضر در سال ۲۰۰۱ به سرپرستی ایوان وارد و به قلم چندین روانکاو بریتانیایی آغاز شده است. و اینک ترجمه آن فتح بابی است

برای ورود به پروژه‌ای بزرگتر که در مؤسسه انتشارات نگاه تعریف شده و به تدریج ترجمه و منتشر خواهد شد. عناوین کتاب‌ها آشنا هستند و در گفت‌وگوهای روزمره همچون نقل و نبات از آنها استفاده می‌کنیم؛ گیرم نقل و نبات‌هایی، گاه به تلخی و هولناکی اضطراب و فوبیا. کتاب‌ها روی بسیار روشن و شفاف دارند؛ شفافیت همیشه خصیصه مشترک مکاتبات روانکاوان انگلیسی بوده است. وانگهی روشن است که مؤلفان خود را مکاف به انجام تکلیفی آموزشی می‌دانسته‌اند؛ چراکه به زبانی ساده و از آثار ادبی یا سینمایی بزرگ مثال می‌آورند، گاه از برنامه‌های عامه‌پسند تلویزیون و زهمه مهم‌تریپوسته به تجارب بالینی خود ارجاع می‌دهند. می‌توانید معاینه‌کننده باشید که هر کدام در حوزه تخصصی خود قلم زده است. بدین ترتیب زاینکه گاه تقریبی به روانشناسی یا روانپزشکی در قلم برخی از این‌ها، به عنوان مشاهده می‌کنید، غافلگیر نشوید، تنها درنگ کنید و کمال استفاده را از قیاس‌های ذهنی خود ببرید. ارجاعات مکرر آنها به متون اصلی فلوید، کلاین، آبراهام، بیون، وینیکات و بسیاری دیگر نشان می‌دهد که این محتوا، شفاف، ساده، اما قابل استناد روبه‌رو هستید. این نکته نیز در خود کتاب بسیار است که برخی از این مؤلفان با رویی گشاده و آغوشی باز شرح نظریات روانکاوی بزرگ فرانسوی، ژک لکان، رفته‌اند.

در مجموع این آثار برای علاقه‌مندان مناسب‌اند که به شرط حفظ فاصله و فراموش نکردن اولویت دفترکار روانکاوی در پی پرسش از دردها و معضلات فردی خویش‌اند. مناسب‌اند برای تازه‌واردان عرصه روانکاوی، به خصوص علاقه‌مندان نظریات کلاین، تا با برخی

تکنیک‌های بالینی مرسوم معاصر، که گاه همچنان متأثر از آرای او هستند و گاه رویکردی انتقادی نسبت به آن دارند، آشنا شوند. این مجموعه برای خیل مشتاقان تازه‌وارد روانکاوی لکانی نیز مناسب است؛ زیرا این پرسش اساسی است که چگونه می‌توان بدون شناخت مبانی نظری کار کلاین قدم در بزرگراه روانکاوی لکانی گذاشت، آن هم وقتی که می‌دانیم او از همان سمینار «نخست» بر تحلیل انتقادی کار بالینی کلاین اصرار دارد؟ لذا هر سه گروه علاقه‌مندان می‌توانند مطمئن باشند که کتاب‌های مفید و خواندنی در اختیار دارند.

ترجمه‌ها توسط سطر در با متن اصلی تطبیق داده شده‌اند. هرچند بر شما روشن است، ولی عنوان «عهدۀ من است که یادآوری کنم در مورد سطور محذوف هیچ قاسور نیست» توجه مترجمان نیست. پانویست‌ها یا افزوده مترجمان است یا در مواد چاپی. با توافقی ایشان اضافه شده است. پی‌نوشت‌های انتهای کتاب هم از آن مؤلفان است. حین ویرایش جز در موارد خاص، تمام تلاش ما را کرده‌ایم که ذوق و سلیقهٔ هر فرد حفظ شود.

امیدواریم پروژه‌ای که با الهام از مجموعهٔ ایوان ریود کراچی شده پروژه‌ای باز باشد و کار معرفی این مفاهیم را آهسته و باطنی در منظر دیگر حوزه‌های روانکاوی نیز پی بگیریم.

لازم می‌دانم مراتب قدردانی و سپاس خود را پیش و بیش از همه نسبت به همکار بزرگواریم احسان کریمخانی ابراز کنم که این پروژه بنا به پیشنهاد او آغاز شد و بدون شکیبایی و مساعدت او هرگز به انجام نمی‌رسید. صرف نظر از اینکه من هم در ترجمهٔ یکی از این کتاب‌ها سهم

کوچکی داشته‌ام، لازم می‌دانم از دیگر مترجمان دقیق، باحوصله و خوش ذوق این پروژه و تمام همکارانم در مؤسسه انتشارات نگاه سپاسگزاری کنم، به ویژه سپاس از حمیده درویش، اکرم زنبویی، نادر خسروی، احمد علیپور، فؤاد قراگوزلو و خلیل عباسی که این مجموعه از همراهی‌ها و مساعدت‌های مدامشان بی‌نصیب نماند و بالأخره سپاس از اعتماد و حمایت مدیر مؤسسه انتشارات نگاه.

ناتاشا محترم‌زاده

بهار ۱۳۹۹